

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תתעה

ערב שבת יקודש
פרשת קדושים
כ"ה בניסן ה'תשע"א

יוצא לאור עלידי
מכון ליובאוויטש שעלידי
צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יום שישי
ב' באייר

* מי שטרם בירך את 'ברכת האילנות', יודרו
לברכה היום¹⁴.

יום חמישי

א' באייר, ב' דראש-חודש

דיני ומנהגי ראש-חודש, כראתמול.

"תפארת שבתפארת", יום הולדת את כ"ק
אדמו"ר מוהר"ש נ"ע, בשנת תקצ"ד¹⁵.

15 תולדות חייו בספר התולדות - אדמו"ר מוהר"ש' לכ"ק
אדמו"ר נשיא דורנו (בהוצאת קה"ת, ברוקלין תש"ז, תשנ"ז)
ובפירוט נוסף, בספר בשם זה של הרה"ח רא"ח שי' גליצנשטיין,
בהוצאת קה"ת, כפר-חב"ד תשל"ו. וראה ברשימות' חוב' קמ
עמ' 8. קפז עמ' 17.

אות מח. וראה בס' מנהגי ר"ח חב"ד פי"א הע' 2, ובס' קיצור
הלכות משו"ע אדמוה"ז ב'מילואים לסי' רס"רב (עמ' נד).
14 כיוון שהרבי (ב'שערי הלכה ומנהג' או"ח ח"א סי' קיד)
מדייק מלשון 'סדר ברכת הנהנין' לאדה"ז (פי"ג סי"ד) שרק
בימי ניסן יכולים לברך.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ה בניסן ה'תשע"א – ב' באייר ה'תשע"א

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ה בניסן	ה' ברכות.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	ה' כלים פרק כד.	מ"ע יט.
ש"ק	כ"ו בניסן	ה' ברכות. פרק ד-ו.	פרק כה.	מ"ע יט.
א'	כ"ז בניסן	פרק ז-ט.	פרק כו.	מ"ע יט.
ב'	כ"ח בניסן	פרק יא. ה' מילה.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק כז.	מ"ע יט. רטו.
ג'	כ"ט בניסן	פרק ב-ג. סדר תפלות כל השנה. נהגו העם.. ימלוך עלינו וכו'.	פרק כח.	מ"ע רטו. ספר משנה תורה סוף ספר אהבה: סדר תפלות כל השנה. נהגו העם.. ימלוך עלינו וכו'.
ד'	ל' בניסן	נוסח ברכות התפלה וסידורן. (א) ברוך אתה.. נוסח הוידוי.. עושה שלום וכו'.	ה' מקואות.. בפרקים אלו. פרק א.	שם: נוסח ברכות התפלה וסידורן. (א) ברוך אתה.. נוסח הוידוי.. עושה שלום וכו'.
ה'	א' באייר	נוסח ברכת המזון. ברוך אתה.. אשוי ביני. נחלתי עדותיך וגו'. ספר זמנים והוא ספר שלישי.. ה' שבת.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ב.	שם: נוסח ברכת המזון. ברוך אתה.. אשוי ביני. מ"ע קנד.
ו'	ב' באייר	פרק ג-ה.	פרק ג.	מ"ע קנד.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	זמן ק"ש סוף	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד'	72 ד'							
ו', כ"ה בניסן	3:43	4:40	5:03	6:05	9:16	12:38	1:12	7:19.1	7:45
ש"ק, כ"ו בניסן	3:42	4:38	5:02	6:04	9:15	12:38	1:12	7:19.8	7:45
א', כ"ז בניסן	3:40	4:37	5:01	6:03	9:15	12:38	1:12	7:20.5	7:46
ב', כ"ח בניסן	3:39	4:36	5:00	6:02	9:14	12:38	1:12	7:21.2	7:47
ג', כ"ט בניסן	3:37	4:35	4:59	6:01	9:14	12:38	1:12	7:21.9	7:48
ד', ל' בניסן	3:36	4:34	4:58	6:00	9:13	12:38	1:12	7:22.6	7:48
ה', א' באייר	3:34	4:33	4:57	5:59	9:13	12:38	1:11	7:23.3	7:49
ו', ב' באייר	3:33	4:31	4:56	5:58	9:12	12:38	1:11	7:24.0	7:50

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש
קדושים	6:42	7:57	6:57	8:00	6:49	8:00	6:59	7:59
אמור	6:47	8:03	7:02	8:05	6:55	8:06	7:04	8:04

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעליד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

בסידורו) באה בהמשך לתפילת מנחה, שעניינה אינו לימוד, וכלשון הידוע "אני מתפלל לדעת זה התינוק", ולכן גם היא אינה בגדר לימוד כל-כך. אך כדאי ונכון ביותר שכל אחד ואחד יקבל על עצמו, שנוסף לאמירת פרקי-אבות בכל שבת משבתות הקיץ, יוסיף וילמד בעיון משנה אחת (לכל הפחות) עם הפירושים דמפרשי המשנה, כל אחד לפי ערכו.¹⁰

יום רביעי

ל' בניסן, א' דראש-חודש אייר

[רכים ממנהגי ערב ראש-חודש וראש-חודש ומקורותיהם, ורכוז בגיליונות קודמים].

בליל ראש-חודש אין מפסיקים להכריז 'יעלה ויבוא' לפני שמונה-עשרה בדיבור, אבל טופחים על השולחן וכדומה כדי להזכיר זאת לציבור. שחרית: 'יעלה ויבוא'. חצי הליל.¹¹ קדיש תקבל.

10 ספר-השיחות תנש"א ח"ב עמ' 596, 664. הובא ב'שערי המועדים' ספירת-העומר, ס' לו. וראה גם 'תורת-מנחם - התוועדות' תשי"א ח"ב ס"ע 62 שכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ אמר לרבי ללמוד או לומר פרקי אבות בש"ש ווילנא [כנראה רק בגלל המפרשים, כי יש כמה שינויים בנוסח אדמו"ר בפרקי אבות שבסידור מהנוסחאות האחרים, ו"חייב אדם לומר בלשון רבו" - לקוטי-שיחות, כרך ו, עמ' 301, ועד"ז בשער הכולל פ"ל ס"ג. וכמדומני שלא מצאתי לע"ע נתק ב'ביאורים לפרקי אבות'] "אבל לא באריכות". וכן מסופר ב'רשימות' חוברת קמנ עמ' 10, שהורה כן כ"ק אדמו"ר מהורש"ב לאדמו"ר מהוריי"צ. ושם בחוברת ה' עמ' 28 מסופר שאדמו"ר מהורש"ב היה לומד פרקי אבות בשבתות הקיץ - לפעמים ב' וג' משניות בכל שבת, ולכן נמשך אצלו לימוד זה כל הקיץ (ראה 'אוצר' עמ' רמה. ועיי"ש בנושא זה ממקורות נוספים, וכן תיווך מסויים בין זה להאמור בחוברת קפב עמ' 20 שבכלל "למדו פרק" כל שבתות הקיץ).

11 בעבר הובא פעמים רבות מה שסיפר הרבי (שיחות קודש תשמ"א ח"ד ס"ע 322, בלתי מוגה) ש"חסידים נהגו 'אריינכאפן' (=לחטוף) ולומר את הברכה בעצמם בחשאי" [ולמרות שאין לראות בזה הוראה, הרי כו"כ דברים סיפר הרבי באופן כזה כדי שחסידיים יאמרו זאת, ובפרט כאן שלא ידוע כלל על מנהג כזה בעבר בין חסידים]. והנה בגיליון תק"נ עמ' 18 הובא (לאחרונה) שהמברך בעצמו לא יענה אמן אחר ברכת הש"ץ לפני התחלת ההלל (ע"פ ש"ע אדמו"ר הזקן ס' נט סו"ס ז), עיי"ש. אמנם בוודאי מקריאת המגילה מכמה שנים ברור שהרבי היה מברך בעצמו וממתין לענות אמן על ברכת הקורא לפני התחלת הקריאה (וזה כדעת הגהת יש

שיר-שלי"ום, הושענו, ברכי נפשי, קדיש יתום. הוצאת ס"ת. קוראים לארבעה עולים בפרשת התמיד וקרבת שבת וראש-חודש בפרשת פינחס. חצי קדיש. הגבהה וגלילה. אשרי, ובא לציון (הש"ץ) אינו מסיימו בקול רם). יהללו. הכנסת ספר-תורה. חליצת תפילין דרש"י. הנחת תפילין דרבננתם. ג' פרושיות דקריאת-שמע, ופרשיות 'קדש' והיה כי יביאך'. שש זכירות. חליצתן. אמירת איזה מזמור (עכ"פ הש"ץ יסיימו בקול), קדיש. תפילת מוסף.

* "דבר נכון ביותר, שבכל ראש-חודש (מדי חודש בחדשו) יתאספו יהודים יחד בכל מקום ומקום, בכל קהילה ובית-הכנסת, לעשות התוועדות, לדבר דברי תורה, לאמור 'לחיים', 'לחיים ולברכה', לברך איש את רעהו בכל הברכות הטובות, ולקבל יחד החלטות טובות בענייני תורה ומצוות, ומתוך שמחה וטוב לב, התוועדות של שמחה, וכפסק-דין הרמ"א 'וטוב לב משתה תמיד'.

"וכדאי לקשר את ההתוועדות והשיעורית-תורה ברכים (כימי החול) גם עם נתינת הצדקה, שיש לה סגולה מיוחדת שגדולה צדקה שמקרכת את הגאולה"¹².

* צוואת ר' יהודה החסיד, שלא ליטול ציפורניים בראש-חודש"¹³.

נחלץ שהביא הברכיי"וסף סו"ס רצה, וכ"כ העולת שבת ס' רע - ראה הדעות בזה בשו"ת יחוה-דעת ח"ו ס' כה, ובמילואים ל'סידור רבנו הזקן עם ציונים והערות' עמ' תשל ציין גם לקצות-השלחן ס' לו ב'דה"ש ס"ק כג. ומעשה רב. והסברא לכאורה היא, כיוון שבענייניו הוא מאמת גם את ברכת-שלו) וא"כ גם כשכמה אנשים עושים קידוש, ושמע אחד מהם את חבירו שסיים את הברכה לפני שתיית-שלו, יענה אמן. גם הרב אליהו שיחי' לנדא מסר בשם אביו הרב יעקב ז"ל שבמצבים כיו"ב בבית רבנו ברוסטוב בשעתו נהגו בני-הבית לענות אמן. ולפ"ז אולי הפי' 'אריינכאפן' (ב'התקשרות' גיליון שלח עמ' 18 הוצע, שהכוונה לברך לפני ברכת הש"ץ כדי שלא לעבור להדיא על דברי אדמו"ר ולברך בעצמו אחריו) הוא גם - לגמור מהר ולענות אמן על ברכת הש"ץ. וע"ע.

12 משיחת ש"פ קורה, אדר"ח תמוז תש"נ סי"ג - סה"ש תש"נ ח"ב עמ' 539, ובלה"ק 'התוועדות' תש"נ ח"ג עמ' 383. לע"ע לא מצאתי במקום נוסף בדברי הרבי על הוספה בצדקה בר"ח עצמו. בס' מנהגי ר"ח-חב"ד עמ' עז בשוה"ג ציין בזה לשיחת ש"פ משפטים תש"נ, ולא מצאתי שם. וראה כ"פ-חיים ס' טיט סוס"ק ז.

13 קצות-השלחן ס' עג בבדי-השלחן ס"ק ד, צוואת ריה"ח

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת קדושים

כ"ו בניסן

השכם בבוקר - אמירת תהילים בציבור. אחר-כך לומדים כשעה מאמר חסידות שיהיה מובן לכולם, ואחר-כך - התפילה.¹

הפטרה: "ויהי דבר ה'... הדרוש אותי אתם באים..." (יחזקאל כ, ב"כ).²

המולד: יום שני בלילה - אור ליום שלישי, בשעה 1:28 ו-9 חלקים.

הש"ץ³ נוטל בידו את ספר התורה ומחזיקו בשעת ברכת החודש.⁴

מברכים החודש: "ראש חודש אייר" ביום הרביעי וביום החמישי.⁵

אין אומרים 'אב הרחמים'.

לאמירת 'אשרי' - מוסרים את הספר התורה לאחר להחזיקו בישיבה, והציבור רשאי לשבת, והאומר 'יהללו' נוטלו שוב בידו (וכן נהג הרבי שנטל את

1) ספר המנהגים עמ' 30.

2) היום יום ג' אייר. ספר המנהגים עמ' 33 (כמנהג הספרדים, כמו ברוב ההפטרות כמ"ש בהגות אדמו"ר מהורש"ב על חסידות, בסידור תורה אור ברוקלין תשמ"ז עמ' 488).

3) אינו חייב להיות ש"ץ דשחרית או דמוסף, כ"אם הש"ץ לעניין זה (בבית חיינו אמר זאת הגבאי והבעל-קורא הרה"ח ר' יוחנן גורדון ע"ה, ואחריו הבעל-קורא הרה"ח ר' מרדכי שוסטערמאן ע"ה - 'למען ידעו... בנים יוולדו' עמ' 137).

4) ורק אם הוא זקן וקשה לו להחזיקו משך זמן, יתן לאחר להחזיקו (המקורות נסמנו ב'בירור' בנושא שנדפס ב'התקשרות' גיליון תצו עמ' 17, ע"ש).

5) שמו של החודש נכתב בשני יודין - אייר, דווקא. ובפרט על-פי המבואר, שאייר הוא "חודש שנוטלו בו זיוונני עולם", הוא ראשי תיבות סוד המרכבה שלימה - אברהם, יצחק, יעקב, רחל (נחלת שבעה ס"ז. מאורי-אור בערכו) - אג"ק כרך טו עמ' קלו.

אין עתה הזמן לבחור בעבודת הבירורים

מדוע יבחנו משיח דווקא בעניין הריח שבו, ומה בין ריח הקרבנות לריח הקטורת? • בדורות אלה, לפני ביאת המשיח - אין לעשות חשבונות איזו עבודה מועילה יותר • משיח יגלה אלוקות בלי גבול, ולכן גם העבודה צריכה להיות ללא כל הגבלות • הידיעה עצמה שבקרב יצטערו על העדר העבודה בגלות - נותנת את הכוח לעבוד מתוך מסירות נפש • וכיצד יוכל כל אחד לגלות את ה"רבי" שבו? • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

והרי מצינו שהסנהדרין ישבו בלשכת הגזית, ודנו דינים למראה עיניהם ולמשמע אזניהם, ואף-על-פי-כן היה זה בפירוש דין אמת לאמיתו, ובאופן ד"והוי" עמם שהלכה כמותם¹, שכפי שהם פסקו למטה, כך פסקו גם למעלה, אף-על-פי שפסק הדין היה רק למראה עיניהם ולמשמע אזניהם! ואם כן, מהו ההכרח שהמשפט של משיח יהיה באופן של "מורח ודאין" דווקא?

ב. ביאור העניין:

איתא בזוהר⁴, שהריח שבחוטם הוא עצם החיות. ובוזה גופא ישנם ב' מדריגות, שהם ב' הנקבים - "פרדשא" בלשון זוהר - שבחוטם, הנקב הימני והנקב השמאלי, והנקב השמאלי הוא עצם החיות ממש. וזוהי מדריגת "מורח ודאין" שבמשיח. ומבואר בחסידות⁵, שהחילוק בין שני ה"פרדשא"

א. בנוגע למשיח איתא ש"מורח ודאין". ואין זה סתם סימן בעלמא, אלא זהו אחד מהעניינים העיקריים של משיח. ולכן מצינו בגמרא¹ בנוגע לשמעון בר כוזיבא, שאפילו גדולי התנאים סברו שהוא הוא זה שמצפים לבואו², ואף-על-פי-כן, בשעה שבחנוהו בעניין "מורח ודאין", וראו שעניין זה חסר בו, ידעו בוודאות שאינו, אף שכל שאר המעלות היו בו. ולכאורה צריך ביאור: מדוע נוגע כל כך עניין "מורח ודאין"?

הן אמת שנאמר בתנ"ך³ על משיח ש"לא למראה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח", אלא "והריחו ביראת הוי'", "דמורח ודאין", אבל במה עניין זה הוא עיקרי שנוגע ביותר, שבלעדיו - גם אם ישנם כל העניינים האחרים - אין זה ולא כלום?

1) סנהדרין צג, ב.

2) ראה רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ג.

3) ישעי' יא, ג.

4) ח"ג קל, ב (באד"ר). וראה ד"ה והניף תשי"א (תו"מ ח"ג ע' 32). וש"נ.

5) ראה המשך תער"ב ח"א פרכ"ב. ועוד.

לא תשנא את אחיך בלבבך, הוכיח תוכיח את עמיתך (יט,יז)

הרי שרק מי שמקיים כראוי "לא תשנא" יכול לקיים כנדרש "הוכח תוכיח".

(היום יום כ"ו באייר)

לא תשנא את אחיך בלבבך הוכיח תוכיח את עמיתך ולא תישא עליו

חטא (יט,יז)

לא תלבין את פניו ברבים (רש"י)

"לא תשנא את אחיך בלבבך" - לא זו בלבד שאסור לך לשנוא את חברך, עליך אף לדאוג שחברך לא ישנא אותך. שכן יש להניח שהוא שונא אותך משום שראה בך דברים שלפי דעתו יש בהם דופי, ולכן "הוכח תוכיח את עמיתך" - מחובתך להוכיח לעמיתך את צדקת מעשיך, וכך תסלק את השנאה מליבו.

"ולא תישא עליו חטא" - כשתעשה זאת, שוב לא ישא חברך חטא בגללך.

"לא תלבין את פניו ברבים" - ואף שבטוח אתה בצדקת דרכך וכוונתך אינה אלא להציל את חברך מעוון שנאת-ישראל, אסור לך להשמיע לו דברים קשים ולהלבין את פניו.

(כתר-שם טוב (הוספות) סימן יז)

ואהבת לרעך כמוך (יט,יח)

הרב המגיד ממזריטש אמר פעם לתלמידו, הרב הקדוש רבי אלימלך מליזנסק:

שמע מה שמכריזים במתיבתא דרקיע - שיש לאהוב רשע גמור באותה אהבה שאוהבים צדיק גמור!

(ספר השיחות ת"ש עמ' 117)

* * *

כ"ק אדמו"ר הרי"צ נהג לקרב כל אדם, אפילו יהודי כזה שעליו נפסק בשולחן-ערוך (חושן-משפט סימן תכה) שלגביו לא חל הדין של "לא תעמוד על דם רעך".

וטעמו ונימוקו עמו:

ארבעה חלקים הם בשולחן-ערוך ו'חושן משפט' הוא החלק הרביעי. ב'חושן משפט' עצמו יש יותר מארבע-מאות סימנים, ופרטי הדינים האמורים מופיעים בסימנים האחרונים שבו. כשילמדו ויקיימו את כל דיני השולחן-ערוך, מתחילת 'אורח-חיים' עד לסימנים אלו, אורזו יהיה מקום לעסוק גם בדינים אלו...

(ליקוטי שיחות כרך א, עמ' 134)

מופני שיבה תקום והדרת פני זקן (יט,לב)

והדרת פני זקן - זה שקנה חכמה (קידושין לב)

"זה שקנה חכמה" - היינו אדם שדברי תורה חקוקים בזיכרונו ועל לוח ליבו. אדם כזה שוכן בו הקב"ה בכבודו ובעצמו, כביכול, שהרי "הוא וחכמתו אחד".

ואכן, הרוצה 'לקנות חכמה' ולדבוק בה' יתברך בדבקות תמידית - יחקוק דברי תורה בזיכרונו, לפחות חמישה חומשי תורה, וסדר קודשים מתורה שבעל-פה.

(ליקוטי תורה ויקרא דף ל)

בדורות הראשונים - לא היו זקוקים לעבודה זו. אז היה אפשר לילך בסדר מסודר בעבודת הבירורים (כפי שמצינו בימי עזרא, שהשאירו את המוכחים בכבל כו¹⁴), כי מכיוון שהיה עדיין די זמן, היו יכולים לברור ("פאנאנדערקלייבן זיך") בסדר מסודר ובהגבלה, בחשבון שעל-פי טעם ודעת. ולכן היו דיני הסנהדרין למראה עיניהם ולמשמע אזניהם בלבד.

מה שאין כן עתה, ש"הנה זה עומד אחר כתלנו"¹⁵, וממתין על עבודתנו, עד שנסיים את עבודת הבירורים - אין זמן לברור בסדר מסודר כו', וכמו שכתב כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע¹⁶, ש"אין אנו יודעים מה קרוב ומה רחוק ("אין גו' אתנו יודע עד מה"¹⁷). . . שלא יש עתה סדר והדרגה באופני הבירורים. . . ולכן אנחנו מצדנו אין אנו יכולים וגם אין רשאים, בזמן הזה בפרט, לברור מה שקרוב או רחוק על-פי שכלנו - פאנאנדערקלייבן זיך - כי אם מה שאנו מוצאים שצריך תיקון ("והוי' אנה לידו"¹⁸) צריכים אנחנו להשתדל בכוחות עצמות, בלי שום חשבונות.

עתה אין זה הזמן לעשות חשבונות - שדבר פלוני אינו ענינו, כיון שגם מי שהוא פחות ממנו יכול לעשות זאת, ואילו הוא ענינו לעסוק בעניינים נעלים יותר דווקא... אבל בשעה שנמצאת "אבידה בבית הקברות" - טוען הוא שהוא "כהן גדול", או שהוא "זקן"¹⁹ ואינה לפי כבודו!...

על כך אומרים לו, שעתה הוא זמן עבודת הקטורת - שהכהן גדול עצמו נוטל את ה"מור", ועוסק בו כדי להפכו לקדושה.

בקטורת גופא ישנה מעלת הקטורת של יום הכיפורים, שהיא "דקה מן הדקה", דהיינו שלאחרי הבירור שבכל השנה צריך להיות בירור שני בערב יום הכיפורים; אבל בכללות שניהם עניין אחד: בירור בלא חשבונות, אפילו מן הטמא, שהרי ה"מור" היה לא רק בקטורת יום הכיפורים בלבד, אלא גם בכל

הוא על דרך החילוק בין ריח הקרבנות, שהם בבחינת נקב הימני, לריח הקטורת, ובפרט קטורת יום הכיפורים, שהוא בבחינת נקב השמאלי. והעניין בעבודה:

עניין הקרבנות הוא עבודה נעלית ביותר, כפי שמבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר בכמה וכמה מאמרים, ובפרט בהמשך ההסתלקות⁶, במעלת עניין הקרבנות, ש"רזא דקורבנא עולה עד רזא דאין סוף"⁷, וקרבנות הם עניין קירוב הכוחות והחושים⁸. ואף-על-פי-כן, אין מעלתם מגעת למעלת הקטורת, ובפרט למעלת קטורת יום הכיפורים, פעם אחת בשנה, שאז היתה הקטורת "דקה מן הדקה"⁹.

וביאור החילוק בין קרבנות לקטורת¹⁰:

בעניין הקרבנות - ישנם כמה וכמה הגבלות: נוסף על ההגבלה שהקרבן צריך להיות ממין הטהור דווקא¹¹, הרי ממין הטהור גופא - צריך הקרבן להיות "מן הבהמה"¹², ולא מן החיה, וגם ממין הבהמה גופא ישנם כמה הגבלות.

מה שאין כן בקטורת - אין כל הגבלות אלו, שיכולה להיות גם מן הטמא, ואדרבה, הסדר הוא דווקא באופן זה, שאחד מסממני הקטורת הוא "מור", שהוא מין טמא¹³, ומין זה גופא צריכים להפוך לקדושה.

וזהו תוכן עניין "מורח ודאין" - בדוגמת נקב השמאלי וריח הקטורת - שנוטלים אפילו מין טמא, ופועלים בו בירור ועלייה לקדושה.

ג. ועבודה זו - שייכת לזמן שלפני ביאת המשיח דווקא:

6) המשך באתי לגני ה'ש"ת פ"ב (סה"מ ה'ש"ת ע' 113). פ"ח (שם ע' 153).

7) ראה זהר ח"ב רלט, א. ח"ג כו, ב.

8) ראה ספר הבהיר סי' מו (קט). זח"ג ה, רע"א. של"ה במסכת תענית שלו ריא, ב. פ"ח שער התפלה פ"ה. בחיי ורמב"ן ויקרא א, ט.

9) יומא מג, ב (במשנה).

10) ראה גם סה"מ מלוקט ח"ב ע' קכג. וש"נ.

11) ראה מנחות ה, ב ואילך. רמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ב ה"י. פ"ה ה"ט.

12) ויקרא א, ב.

13) ראה רמב"ם הל' כלי המקדש פ"א ה"ג ובהשגת הראב"ד שם. תו"א מג"א צט, א. לקו"ת נשא כב, ד. ובכ"מ.

14) ראה קידושין סט, ב ובפרש"י. וש"נ.

15) שה"ש ב, ט.

16) אג"ק שלו ח"א ע' רסו. וש"נ (נעתק ב"מבוא" לקונטרס ומעין ע' 22).

17) תהלים עד, ט.

18) משפטים כא, יג.

19) ראה ברכות יט, ב. וש"נ.

פרשת קדושים

קדושים תהיו כי קדוש אני (יט,ב)

"פרשה זו נאמרה בהקהל, מפני שרוב גופי תורה תלויין בה" (ויקרא־רבה)

הבא לעורר את הקהל לתשובה ומעשים טובים - שתי דרכים לפניו. דרך אחת, להדגיש את חומרת האיסורים ולתאר את העונש עליהם. דרך שנייה, להבליט את היוקר והעילוי של התורה ומצוותיה ואת גודל מעלת היהודי.

מדברי המדרש כאן נמצאנו למדים כי יש להעדיף את הדרך השנייה. כאשר מקהילים יהודים כדי למסור להם 'גופי תורה', יש לפתוח בהדגשת גודל מעלתם של ישראל - "קדושים תהיו כי קדוש אני" (היינו שקדושתם של ישראל קשורה לקדושתו יתברך ונובעת ממנה).
ואכן, שתי השיטות נבחנו במרוצת הדורות, והתברר כי השיטה השנייה השיגה הצלחה רבה יותר.

(מהתוועדות שבת־קודש פרשת אהר־קדושים תשמ"ח. התוועדות תשמ"ח כרך ג, עמ' 283)

* * *

"אם מקדשים אתם עצמכם, מעלה אני עליכם כאילו קידשתם אותי" (תורת־כוהנים)

"קדושים תהיו" - עליכם להיות קדושים ופרושים גם מדברים המותרים, "קדש עצמך במותר לך" (ראה רמב"ן). ציווי זה הוא לכל יהודי באשר הוא - "דבר אל כל עדת בני־ישראל".

אלא שציצד אפשר לומר כי עבודה נעלית זו שייכת לכל אדם? אדם שנכשל בדבר אסור - האומנם שייך הוא ל"קדש עצמך במותר לך"??

על כך נאמר: "כי קדוש אני - מעלה אני עליכם כאילו קידשתם אותי". כשאדם שם אל ליבו דבר נפלא זה ומתבונן בו, זה גופא מעורר בו כוחות פנימיים ונעלמים, שעל־ידם יכול הוא להתגבר על כל מונע ומכשול לעבודה זו.

(ליקוטי־שיחות כרך ז, עמ' 323)

* * *

"יכול כמוני? תלמוד־לומר כי קדוש אני - קדושת־י למעלה מקדושתכם" (ויקרא־רבה)

המשפיע הנודע ר' שמואל־בצלאל (הרשב"ן) היה אומר:
"יכול כמוני" - בניחותא, יהודי יכול להיות 'כמוני' כביכול.
"תלמוד־לומר" - הנתינת־כוח לזה באה מהתורה.
"כי קדוש אני" - "קדושת־י למעלה (באה כביכול) מקדושתכם".

(ליקוטי־שיחות, כרך ז, עמ' 311)

השנה, ועל דרך לשון הכתוב²⁰: "ששה חדשים בשמן המור".

וכמדובר לעיל²¹, שצריכים לפעול גם עם הבן הרשע, וגם עם מי שהוא למטה גם מהרשע, - שהרי הרשע יודע על כל פנים אודות עניני יהדות, אלא ששואל "מה העבודה הזאת לכם"²². ולאמתו של דבר, הרי זה גופא ששואל, מורה שיש לו שייכות כלשהי; העניין נוגע לו על כל פנים במדה כזו שישאל עליו.

ועל דרך המבואר בכמה מקומות²³ בעניין ג' הסוגים "שור" "כשב" ו"עז", שמי שהוא בבחינת

ד. והטעם שהעבודה באופן זה היא קודם ביאת המשיח דווקא - הרי זה מצד עניין "מורח ודאין" שנאמר במשיח, "והריחו ביראת הוי' ולא למראה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח":

"מראה עיניו" ו"משמע אזניו" - הם הגבלה, ואילו משיח - יגלה אלקות בכל מקום בלי שום הגבלות, לא רק ב"מראה עיניו" - "ארץ אשר גו' עיני הוי' אלקיך בה"²⁷, אלא באופן ד"ופרצת ימה וקרמה גו"²⁸, בלי שום הגבלות. ולכן גם ההכנה למשיח צריכה להיות באופן הנ"ל - שכל עניין הבא ליד יש לעסוק בו (כנ"ל בארוכה).

מסירות נפש אין פירושה לטפס על הגג ולהפיל עצמו ממונו, אלא מסירות נפש פירושה, שכל פעולה קלה שעושה תהיה מתוך מסירת נפש

וזהו הטעם שרכותינו נשיאנו בדורות האחרונים בכלל, וכ"ק מו"ח אדמו"ר במיוחד, השקיעו עצמם כל כך ("האָבן זיך אויף אַזוי פיל פאַרלייגט") והשתדלו שיפעלו עם כל בני־ישראל, גם עם אנשים פשוטים ועניינים פשוטים, וללמוד עמם "אל"ף בי"ת" כפשוטו, ו"אל"ף בי"ת" של יהדות, ולא הסתפקו בכך, אלא תבעו שבה בשעה שמתעסקים בלימוד "אל"ף בי"ת" עם הזולת, יקרבוהו באותה שעה לא רק ל"מים" סתם, אלא גם ל"מעין", דהיינו לפנימיות התורה -

כי מכיוון שענינו של משיח הוא שיגלה פנימיות התורה לכל, בלי שום הגבלות, "ופרצת ימה וקרמה גו'", והרי כל הגילויים דלעתיד תלויים "במעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות"²⁹ - צריכים גם עתה להתעסק בעניין "יפוצו מעינותיך חוצה"³⁰; תחלה ב"חוצה" הפרטי, ולאחרי זה גם ב"חוצה" שחוצה הימנו.

ויש לעשות זאת ללא שום חשבונות והגבלות

27 עקב יא, יב.

28 ויצא כח, יד.

29 תניא רפל"ז.

30 משלי ה, טו. וראה תענית ז, א.

"שור", אף שהוא "שור נגח", מכל מקום, הא גופא שהוא "נגח", הרי זה מורה שהעניין נוגע לו, מה שאין כן מי שהוא בבחינת "עז", שאין הדבר נוגע לו כלל. ועל דרך זה בענייננו, שהסוג החמישי, שהוא למטה גם מהרשע - הם אלו שאפילו אינם שואלים כלל, כיון שכל העניין אינו נוגע להם, לפי שאינם יודעים ואין להם שום שייכות כלל לענייני יהדות. וכמדובר לעיל, שסוג זה הוא כנגד ג' קליפות הטמאות לגמרי, כיון ש"נר הוי' נשמת אדם"²⁴ שבהם אינו מאיר, כמו שכתוב²⁵ "נר רשעים ידעך", ועד ש"חתיכה עצמה נעשית נבילה"²⁶.

ואף־על־פי־כן, הרי העבודה הנדרשת לפני ביאת המשיח היא - להתעסק גם עם אלו שמצבם הוא באופן ד"נר רשעים ידעך".

20 אסתר ב, יב.

21 שיחת ליל ב' דהג הפסח ס"ז ואילך (לעיל ע' 259 ואילך).

22 בא יב, כו.

23 ראה סה"ש תורת שלום ע' 10. קונטרס התפלה פ"ח. ועוד.

24 משלי כ, כז.

25 שם יג, ט. ועוד. וראה לעיל ריש ע' 260. וש"נ.

26 חולין ק, א. וראה תו"מ ח"ב ע' 223. וש"נ.

שעל-פי טעם ודעת, ועניין "יפוצו מעינותיך חוצה" כיא ל"קאתי מר"³¹.
[כ"ק אדמו"ר ציווה לנגן "ניע זשוריצי", "ממצרים גאלתנו".]

* * *

ה. כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר³²: כשיבוא משיח, "וועט מען זיך כאפן פארן קאפ און שרייען געוואלד" [=יתפסו בראש ויצעקו 'אבוי'] - זה עתה היה זמן שיכלו לפעול בו הרבה כל כך, ולא עשו זאת! והיינו, שלאחרי ביאת המשיח יהיו "שנים אשר גו' אין גו' בהם חפיץ"³³, ואילו זמן העבודה ("ימים שיש בהם חפיץ") הוא עתה דווקא. אלא שעתה אין מרגישים את מעלת העבודה, ולכן לאחרי ביאת המשיח, כשתתגלה מעלת עניין העבודה - אזי יצטערו ("עס וועט פארדריסן") על כך שלא פעלו קודם לכן.

ועל-פי זה, הרי אף שעתה הוא העלם ואין מרגישים עניין זה, מכל מקום, זה גופא שירועים שבקרויב יבוא הזמן שבו יצטערו על העדר העבודה - הרי ידיעה זו גופא צריכה להוסיף נתינת כוח בעבודה, שלא להסתפק בהנהגה שעד עכשיו, וגם לא בהוספה על זה "כהנה וכהנה"³⁴, שהרי ככל שיוסיף בעבודתו - יהיה הכול בהגבלה; אלא העבודה צריכה להיות באופן של בלי גבול, מצד יחידה שבנפש, דהיינו עבודה במסירות-נפש³⁵. והיינו, שכל עניין שעושה, הן בלימוד התורה והן בקיום המצוות, יהיה מתוך מסירות נפש.

וכמאמר כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע³⁶, שמסירות נפש אין פירושה לטפס על הגג ולהפיל עצמו ממנו... אלא מסירות נפש פירושה, שכל פעולה קלה שעושה תהיה מתוך מסירת נפש. והיינו, שאף שנדמה לו שאין זו אלא פעולה

קלה ("א קלייניקייט"), מכל מקום, כשיתבונן בכך שהעולם כולו שקול, ובכל פעולה שעושה בכוחו להפוך את העולם כולו לכף זכות³⁷ - אזי יראה שאין זה דבר קטן, ובמילא יהיה זה נוגע לו בכל כוחותיו ועד לעצם הנפש. ואז תהיה עבודתו במסירת נפש, כך, שאפילו פעולה קלה יעשה במסירת נפש.

ו. ועניין זה הוא בכוחו של כל אחד ואחד מישראל, ובפרט בזמן הגלות, שאז מאיר עניין המסירות נפש ביותר - שאף שההעלם עתה הוא גדול יותר, ולכן בכוחות הנעלים המצב אינו כדבעי, מכל מקום, מצד ההעלם גופא מאיר עתה כוח המסירות נפש עוד יותר מאשר קודם לכן³⁸.

וכדאיתא בתניא³⁹ שכוח המסירות נפש ניתן "לדור שנכנסו לארץ" דווקא, והיינו, לפי שהיה להם עסק עם גשמיות, מה שאין כן דור המדבר. ועל אחת כמה וכמה בדרא דעקבתא דמשיחא, שההעלם גדול עוד יותר, הרי בוודאי שכוח המסירות נפש הוא עוד יותר.

וכמשל העקב בגשמיות, שיש בו ביטול יותר מאשר בראש, ועל-ידי העקב נפעל גם במוח שבראש. וכן הוא גם בכנסת ישראל, שישנה מעלה בדרא דעקבתא דמשיחא לגבי הנשמות הגבוהות, שזוהי מעלת המסירות נפש, ולכן בכוחם לפעול גם על ראשי ישראל.

ולכן מצינו במשה רבינו, שהיה "עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה"⁴⁰, ומבואר בכמה מקומות⁴¹ שהיה זה לפי שהרגיש ("אנגעהערט") במעלת המסירות נפש שתהיה בדור שלפני ביאת המשיח.

ז. וכאשר כל אחד יעשה את עבודתו במסירת נפש - הרי הוא מקרב בכך את הגאולה, ונמצא,

37 ראה קידושין מ, רע"ב. רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ד.

38 ראה סה"מ תרמ"ח ע' קפו ואילך. תרפ"ד ע' רצ ואילך. תרפ"ה ע' רנח ואילך. תש"ט ע' 119 ואילך. ועוד.

39 ספכ"ה.

40 בהעלותך יב, ג.

41 ראה תו"א שמות נב, ב. תו"ח שם סד, ב. סה"מ עטר"ת ע' תסד. תרפ"ד ס"ע ב ואילך. תרפ"ה ע' קיב. תרפ"ט ע' 58.

58. ס"ע 215 ואילך. תרצ"ז ס"ע 298 ואילך. תרצ"ח ע' קע. תש"ב ע' 13. תש"ט ע' ה. תש"י ע' 237. ועוד.

מתנה מהרבי

בלונדון התגורר יהודי בראוריין, מגזע חסידי חב"ד בדורו של הצמח-צדק, ושמו הרב ר' משה סאנדערס. לקראת חגיגת הבר-מצווה של בנו יהודה-אריה-לייב הרפיס האב חוברת ושמה "יהודא ועוד לקרא - ליקוטים מתוך כתבי יד". כנראה לפי בקשת השד"ר המפורסם הרה"ח ר' בן ציון שם טוב, שיגר הלה מכתב לרבי ואליו צירף את חוברת התשורה.

הרבי אישר את קבלת המכתב והודה גם על התשורה שנלוותה ("ותשואת-חן על תשורתו זו"), ובהמשך כתב ("כ"ד תמוז תשט"ו, 'נלכה באורחותיו' עמ' 135-134):

וכיון שהדפיסה בקשר עם הכנס בנו... שי' לגיל המצוות, הרי יהי' רצון שמבן י"ג למצוות יגדל לבן ט"ו לגמרא וכו', כפסק המשנה, וירוה ממנו רוב נחת אמיתי שהוא נחת יהודי חסידותי.

בהמשך מאחל הרבי שיתעורר בחתן הבר-מצווה "גזע מחצבתו מחסידים הראשונים של כ"ק אדמו"ר הצמח צדק... ותבוא התעוררות זו בגילוי ובפועל בחיי היום יומיים אשר זהו האושר האמיתי הן בגשמיות והן ברוחניות".

הרבי גם שיגר מתנה שני טפסים של ספר התניא מהדורת תשט"ו [אחד] "בשביל כבודו [אבי הבן] [ואחד] בשביל הבר מצווה".

שאלה שהופנתה לרב

בהתוועדות אחרון של פסח תשכ"ג הן הרבי בנושא ברכת שהחיינו של החג, אם החיוב הוא על כל ימי החג, אלא שאם מברך ביום הראשון פוטר את שאר הימים, או שהחיוב בעצם הוא על היום הראשון של החג, ושאר ימי החג הם תשלומים של הראשון, והסיק שהוא חיוב על כל ימי החג.

אחד התמימים ששהה ב-770 באותם שנים שאל את הרבי בתחילת שנת תשכ"ד, לגבי אחיו

שהתגורר אז בארץ הקודש ונהיה בר-מצווה ביום ב' דחג-הסוכות: מכיוון שבארץ-ישראל הרי אין יום טוב שני, מה דינו לגבי ברכת 'שהחיינו'.

הבחור כתב לרבי אם נכונה המסקנה כיון שברצונו להודיע למשפחתו בארץ (כלומר שהוא - חתן הבר-מצווה - יברך ביום השני עוד הפעם ברכת שהחיינו, כיון שביום הראשון של החג עדיין היה לפני בר-מצווה).

הרבי הגיב:

בכלל שאלה לרב [כנראה מדין ספירת העומר

שקטן שהגדיל מברך - אין צריך לברך]

(היינו: כמו שקטן שהגדיל באמצע ספירת-העומר ממשיך לברך אחר-כך, אפילו שהספירה שספר הייתה לפני בר מצווה כמו-כן מכיוון שברוך שהחיינו ביום א' דחג לפני בר-מצווה, אין צריך לברך ביום שני).

לימים הוגעה שיחה זו (לקוטי שיחות כרך לו עמ' 14 ואילך), ובאחת ההערות ציין הרבי:

ובקטן שנתגדל לכאורה תלוי אם תרי דרבנן (ברכת שהחיינו בתחילת החג מטעם חינוך) מפי' חד דרבנן, כמ"ש בראשית ביכורים לרב"צ הכהן, מ"ץ דווילנא - ח"ב ס"ד. ולהעיר מהדיעות.. דברכת הזמן בג' רגלים הוי מן התורה. ואין-כאן-מקומו.

השתתף בשמחה...

בשנת תשכ"ו הגיע אחד מנכדיו של הרב זיין לגיל שלוש-עשרה ועשו לו כמובן מסיבת בר-מצווה. בשבועון 'פנים-אל-פנים' התפרסמה כתבה שסיקרה את החגיגה, שבה השתתפו רבים מגדולי הדור. במוצאי שבת קודש שלאחר פרסום הכתבה קרא הרב חודקוב לאחי הבר-מצווה - התמים נחום זיין (אז מהתמימים ששהו ב'קבוצה') - ונתן לו לקרוא את קטע העיתון עם הכתבה. הרב חודקוב אמר לו שהרבי שלח את זה בעבורו ('שמן ששון מחבריך' כרך ב' עמ' 108).

לתקן ולסגן

הרבי נהג לשלוח מכתבי ברכת מזל טוב לכל שמחת חתונה, בר מצווה וכדומה, ועליהם היה חותם בחתימת יד קודשו. לפנינו צילום ממכתב, שבו הרבי מורה לרב ניסן מינדל לנסח מכתב בעל סגנון קבוע בשפה האנגלית לברכת 'מזל טוב' לבר מצווה (נדפס במבוא לספר ניצוצי אור עמ' 7):

מצוה של בנם מ[נחם] מ[ענדל] שליט"א - אין כדאי לשנות בין הבנים. ולכן יקחו עוזר בעריכת הנ"ל ויעשוהו כמו הקודמים... ובאותו עניין ממש: מעשה בנער שבר המצווה שלו חל בחג הסוכות, והוריו ביקשו לאחר את החגיגה לאחר החג, כדי שיוכלו לעורכה בהרחבה. הרבי הורה להם שאדרבה, יעשוהו ביום הבר מצווה בסוכה, בביתם. כשהגיע אחיו של אותו נער גם הוא לגיל מצוות, הורה להם הרבי שגם את החגיגה שלו יעשו בבית, כדי שלא לשנות בין הבנים (מפי השמועה).

BAR MITZVAH TEXT

נא להרבי מ[נחם] מ[ענדל] שליט"א
בברכת מזל טוב
ביום הבר מצווה

ברכה
לרבינו
הגאון
המפורסם
המובהק
המובהק
המובהק

Sholom uBrocho:

I was pleased to be informed of your Bar Mitzvah.

May G=d grant that as you have entered the age of Mitzvos at thirteen, so you should advance to the other milestones in Jewish life, as mentioned in the Mishna (Ovos chapt. 5); and that you should make ever-growing efforts in your diligent devotion to your learning of Torah, both its revealed part (Migleh) ~~as well as its deeper aspects~~ (Chassidus), as well as in your observance of the Mitzvos with Hiddur.

May G=d bless you with Hatzlocho to be a Chossid, Yorei-Shomayim, and Lmdan.

With blessing,

בכתב יד קודשו נכתב: "להרבי" (=להרב ניסן מינדל) שיי' לתקן ולסגן בכדי לקבעו לנוסח בר מצווה..."

שפעולתו היא באמת לא פעולה קלה, כיון שעל-ידה הוא מקרב את הגאולה! והעניין בזה, שעל-ידי גילוי כוח המסירות נפש, שהוא עניין ביאת המשיח הפרטי⁴² - ועל דרך פתגם חסידים⁴³ שחסיד הוא "רבי" בזעיר אנפין, ועל דרך זה ישנו בכל יהודי המשיח הפרטי, שהוא יחידה שבנפש - על-ידי זה הרי הוא מקרב גם את הגאולה הכללית. והיינו, שעל-ידי זה שמוסיף בעבודתו, וההוספה אינה "כהנה וכהנה" בלבד, אלא (כנ"ל) בלי הגבלות כלל, מצד יחידה שבנפש, וכל זה בכל ענייניו, אפילו בפעולות קלות -

אזי פועל הוא את עניין "שפוך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך"⁴⁴, דהיינו שתמורת עניין "כל גוים סבבוני גו' סבוני גם סבבוני"⁴⁵, כמדובר לעיל⁴⁶

(42) ראה תניא אגה"ק ס"ד.

(43) ראה סה"ש תש"א ע' 46. תו"מ ח"ד ע' 131. התוועדות תשנ"ב ח"א ע' 109.

(44) תהלים עט, ו.

(45) שם קיח, יו"ד-יא.

(46) שיחת אחש"פ סכ"א ואילך (לעיל ע' 299 ואילך).

שהכוונה בזה היא לעניינים הלא טובים שישנם בד' אמות של אדם מישראל - מתבטלים עניינים אלו, ובמילא פועל הדבר שגם הגוים כפשוטו מתבטלים,

והטעם לזה - כיון ש"לא ידעוך", דהיינו שיריעתם היא רק בשם אלקים, בגימטריא הטבע⁴⁷, ולא בשם הוי' שלמעלה מהטבע, ולכן "תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי הוי'"⁴⁸.

והתחלת כל עניין זה - היא העבודה במסירות נפש, קירוב ביאת משיח הפרטי, ועל-ידי זה - משיח הכללי.

(מהתוועדות ש"פ קדושים, מבה"ח אייר, ה'תשי"ז).

תורת ימנחם כרך יט עמ' 356-363 - בלתי מוגה)

(47) פרדס שי"ב פ"ב. ר"ח שער התשובה פ"ו (ד"ה והמרגיל - קכא, ב). של"ה פט, א. קפט, א. ועוד. תניא שעהיה"א רפ"ו. ובכ"מ.

(48) איכה ג, טו (נאמר בהגש"פ בהמשך לפסוקי "שפוך חמתך").

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

שירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 072-2770130

מאת הרב מרדכי מנשה לאופר

עשו כל אשר ביכולתכם!

להביא את משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!

...על-פי האמור לעיל על-דבר הדגשת עניין הגאולה (במיוחד) בזמן זה - מתעוררת תמיהה הכי גדולה: הייתכן שמבלי הבט על כל העניינים - עדיין לא פעלו ביאת משיח צדקנו בפועל ממש? ... דבר שאינו מובן כלל וכלל!

ותמיהה נוספת - שמתאספים עשרה (וכמה וכמה עשירות) מישראל ביחד, ובזמן זכאי בנוגע להגאולה, ואף-על-פי-כן, אינם מרעישים לפעול ביאת המשיח תכף ומיד, ולא מופרך אצלם, רחמנא-ליצלן, שמשיח לא יבוא בלילה זה, וגם מחר לא יבוא משיח צדקנו, וגם מחרתיים לא יבוא משיח צדקנו, רחמנא-ליצלן!! גם כשצועקים "עד מתי" - הרי זה מפני הציווי 'כו', ואילו היו מתכוונים ומבקשים וצועקים באמת, בוודאי ובוודאי שמשיח כבר היה בא!!

מה עוד יכולני לעשות כדי שכל בני-ישראל ירעישו ויצעקו באמת ויפעלו להביא את המשיח בפועל, לאחרי שכל מה שנעשה עד עתה לא הועיל, והראיה, שנמצאים עדיין בגלות, ועוד ועיקר - בגלות פנימי בענייני עבודת ה'.

הדבר היחיד שיכולני לעשות - למסור העניין אליכם: עשו כל אשר ביכולתם - עניינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון - להביא את משיח צדקנו תיכף ומיד ממש! ויהי-צדקן שסוף-כל-סוף יימצאו עשרה מישראל ש"יתעקשו" שהם מוכרחים לפעול אצל הקב"ה, ובוודאי יפעלו אצל הקב"ה - כמו שכתוב "כי עם קשה עורף הוא (למעליותא, ולכן) וסלחת לעווננו ולחטאתנו ונחלתנו" - להביא בפועל את הגאולה האמיתית והשלמה תיכף ומיד ממש.

(משיחת ליל כ"ח בניסן ה'תנש"א. ספר-השיחות תנש"א, כרך ב, עמ' 474)

האחריות מוטלת על כל יהודי

כל יהודי, אנשים נשים ואפילו טף, יש לו אחריות להוסיף בעבודתו להביא את משיח-צדקנו בפועל ממש! ומזה מובן, שאין מקום כלל שבמקום לפעול בעצמם יסמכו על אחרים או ישילו את העבודה על אחרים - אלא שזו היא העבודה דכל אחד ואחת...

ובמה מתבטאת עבודה זו - הרי זה גם-כן בפשטות: בהוספה בתורה ובמצוות, בלימוד התורה - נגלה דתורה ופנימיות התורה, ובקיום המצוות בהידור, כולל ובמיוחד בעניין שהזמן גרמא - קיום המנהג (כמו שכתב רבינו הזקן בסידורו) לומר וללמוד פרקי אבות (לאחר תפילת מנחה) בשבתות בין פסח ועצרת, ובכל שבתות הקיץ.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת שמיני, מברכים החודש וער"ח אייר ה'תנש"א. התוועדות תנש"א כרך ג עמ' 132)

גאולה תיכף ומיד - גם מצד הטבע

איתא בגמרא: "כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה". ומכיוון שעניין התשובה הוא - "בשעתא חדא וברגעא חדא", שכן על-ידי "הרהור תשובה" בלבד (במשך זמן ד"הרף עין") נעשה "צדיק גמור", הרי מובן, שמצד הטבע יכול וצריך להיות עניין הגאולה תיכף ומיד, "לא עיכבן אפילו כהרף עין".

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת שמיני ה'תשמ"ו. התוועדות תשמ"ו כרך ב עמ' 804-802 - בלתי כוונה)

בן שלוש-עשרה למצוות

טעם פנימי מדוע אין להקדים חגיגת בר-מצווה • על מועד התחלת הנחת תפילין והמאמר שנוהגים לחזור • כיצד לחגוג בר-מצווה בהרחבה? * ומה דעת הרבי על עריכת בר-מצווה לאחד הבנים בשונה ופחות מאחיו • תניא ששיגר הרבי לחתן ואביו כמתנת בר-מצווה • ועל דאגת הרבי לשתף בן משפחה הנמצא במרחקים בשמחת אחיו • צרור הוראות וסיפורים בקשר לבר מצווה • רשימה ראשונה

לא להקדים בר-מצווה

הנה דברים שכתב הרבי במענה להורים בקשר לבר-מצווה לבנם, באחת השנים ('מאוצר המלך' ב' עמ' 139):

1. אזכירם על הציון להנ"ל. ותשואות חן על הבשורות הטובות.
2. ב'היום יום' (ב' מנחם אב) הוראה לרבים (מפי כ"ק מו"ח אדמו"ר) ב' חדשים - [=בבית הרב כנראה הקדימו יותר].
3. חגיגת בר מצווה ענינה (וזהו גם ה"רמיוזא באורייתא" שלה) שנגאל מיצר-הרע (בראשית רבה פרק נג, י"ד) וביתר ביאור בזהר חדש בראשית (טו, ד): ביומא דכשרן למעבד פיקודי אורייתא... מתליתר שנין ולעילא דההוא יומא חובתא... למעבד חדוותא דלבא כיומא דסליק לחופה - שעל-פי-זה פשוט שאין כל מקום לחגיגה ביחד עם היצר-הרע קודם שנגמל. מה-שאין-כן מתליסר שנין ולעילא.
4. נהגו אנ"ש לאחרונה לחזור ד"ה איתא במדרש תילים (נדפס בהוספה בקונטרס י"ב תמוז תש"ח. ועיין שם בהערה).

בהרחבה - ברוחניות!

בקובץ 'והאר עיינינו בתורתך' עמ' רצג מובא תוכנו של הסיפור הבא:

בשנת תשכ"ז נכנס יהודי מאנ"ש ל'יחידות', ובמהלכה סיפר לרבי שמכיוון שהוא בעל אמצעים, יש בדעתו לערוך לבנו מסיבת בר-מצווה בהרחבה. הרבי הגיב על כך: מכיוון ש"התורה חסה על ממונם של ישראל" עדיף לעשות בר-מצווה בהרחבה רוחנית מאשר בהרחבה גשמית.

בסמיכות לקיומה של המסיבה נכנסו האב והבן ל'יחידות'. האב סיפר לרבי שבהמשך להוראת הרבי על הרחבה רוחנית, יחזור חתן הבר-מצווה שני מאמרי חסידות על-פה. הרבי חיך חיוך רחב, וניכרה על פניו הקדושות שביעות רצון!

אין לשנות בין הבנים

בי"ד מנחם אב תשי"ח כותב הרבי לרב אפרים וולף ('ימי תמימים' כרך ב' עמ' 352):
במ[ה] ש[כ]תב[ת] ע[ל] ד[בר] אופן עריכת הבר